

El bolonyès Luigi Galvani (1737-1798) va observar que l'electricitat provocava la contracció muscular d'anques amputades de granotes –tot i que va interpretar, erròniament, que l'electricitat sorgia del mateix múscul i no del corrent produït quan dos metalls entraven en contacte. L'escocès James Lind (1716-1794) va ser el primer a reproduir l'experiment de Galvani a la Gran Bretanya. I el corrent acabà electrificant la literatura quan Mary Shelley va escriure la seva novel·la *Frankenstein o el modern Prometeu* (1818). L'escriptora anglesa es va inspirar precisament en Lind per crear el personatge del doctor Frankenstein. O, si més no, això és el que ha proposat Christopher Goulding, investigador en literatura anglesa a la Universitat de Newcastle upon Tyne, en un article publicat al maig al *Journal of the Royal Society of Medicine* (volum 95, pàgines 257-259).

Tot i que la novel·la no ho diu explícitament, es pot interpretar que Frankenstein dóna vida al seu monstre mitjançant descàrregues elèctriques. No és gens estrany, perquè Mary Shelley seguia l'actualitat científica de l'època i des de mitjan segle XVIII l'electricitat era moda. Fins i tot per a alguns metges resultava una mena de panacea. Però, va ajudar Lind a donar versemblança a la història? Per aquella època, el metge escocès estudiava a la prestigiosa Escola de Medicina d'Edimburg, on devia conèixer molts d'aquests treballs.

El vertader Frankenstein

Xavier Duran, escriptor i periodista científic

Qui va inspirar a Mary Shelley

el personatge

del doctor Frankenstein?

Segons un article publicat

recentment per un

investigador anglès,

va ser un prestigiós metge

escocès del segle XVIII:

James Lind.

Però, com van arribar les experiències de Lind a coneixement de Mary Shelley? Ella tenia, com el seu pare, William Godwin, i com el seu marit, el poeta Percy B. Shelley, formació científica i un gran interès per les novetats que aportaven els investigadors. A les llargues tertúlies que Mary, Percy i el seu amic Lord Byron varen mantenir l'estiu del 1816 vora el llac Lemman, a Ginebra, els darrers avenços hi van estar presents. Era Percy Shelley qui n'estava al corrent i els explicava.

I com va conèixer el poeta aquestes novetats? Sembla que James Lind, ja retirat, va fascinar un jove Percy Shelley quan aquest anava a escola a Eton explicant-li descobriments científics i aventures molt diverses. Els experiments amb electricitat varen arribar a Mary Shelley a través del seu marit. Per cert, que el metge escocès havia estat cirurgià de la marina anglesa i va descobrir que administrant cítrics als mariners aquests tenien menys probabilitats de patir escorbut. Malauradament, el Govern britànic no va prestar atenció a la seva investigació.

Segons Goulding, doncs, James Lind seria la figura real d'on hauria sorgit el personatge del doctor Frankenstein. Gràcies al seu estil didàctic, les històries científiques varen quedar gravades en Percy Shelley i, a través d'ell, degueren arribar a Mary. Tot plegat va ajudar a fer sorgir una novel·la que, malgrat la frivolització que ha patit posteriorment, sobretot en certes versions cinematogràfiques, és un dels exemples més brillants i rigorosos de l'alarma que produïa, en aquella època, la possibilitat que la ciència avancés sense deturador.